

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
N A 0 0 1 G	0 0 1 1	2 0 1 9 - 0 3 - 0 8
Kursnamn	Nationalekonomi GR (A)	
Provnamn	Makroekonomisk teori	
Ort	Östersund	
Termin		
Ämne		

TENTAMEN NATIONALEKONOMI A (NA001G) 2019-03-08

DELKURS: MAKROEKONOMI A, 7,5HP, L4101

Examinator: Barbro Widerstedt

Tentamen består av 5 frågor, som motsvarar totalt 50 poäng. För godkänt betyg krävs att du uppnår 25 poäng.

BETYG

Betyget för kursen sätts enligt följande skala

Betyg	A	B	C	D	E	F
Poäng	45-50	40-44	35-39	30-34	25-29	< 25p

Betyget F innebär underkänt betyg och kräver ny examination.

INSTRUKTIONER

Besvara varje fråga på separata ark, dvs svara inte på mer än en fråga på varje ark. Märk varje ark med ditt tentamensnummer.

Förklara förkortningar, tecken och symboler om du använder figurer eller diagram i ditt svar. Ett svar ska inte enbart vara en siffra, en figur eller motsvarande, utan följas av ett resonemang som gör det möjligt att följa framställningen. Även matematiska och/eller grafiska resonemang och härledningar bör följas av en verbal tolkning av slutsatser. Att *diskutera* är att lägga fram och granska båda sidorna i ett argument. Vid rättning bedöms disposition, problemformulering och genomförande av resonemang samt klarhet och systematik i framställningen. Var noga med genomläsningen av frågorna innan Du svarar. Skriv läsligt och kontrollera att Du fått alla blad.

Håll svaren korta, relevanta och väl disponerade. Långrandiga och konstigt disponerade svar är svåra att följa, och risken för självmotsägelser är stor. Tänk över hur svaret ska disponeras. Om ditt svar är betingat på en förutsättning som inte står i frågan, bör detta framgå av svaret. **Kvaliteten i framställningen av svaret är en del av betygssättningen.**

HJÄLPMEDEL

Miniräknare (även grafisk), lexikon

LYCKA TILL!

FRÅGA 1

10P

Förklara kortfattat innebörden av följande begrepp

- Förädlingsvärde (2p)
- Kontracyklisk politik (2p)
- Multiplikatoreffekt (2p)
- Crowding-out (2p)
- Inflationsgap (2p)

FRÅGA 2

10P

- Rita upp hur Beveridge-kurvan ser ut och förklara vad den visar. (3p)
- Anta att friktionsarbetslösheten ökar (försämrad matchning) på arbetsmarknaden. Illustrera denna förändring i figuren du ritat i a. (2p)
- Vad är skillnaden mellan strukturell arbetslöshet och konjunkturell arbetslöshet? (2p)
- Ge förslag och diskutera två exempel på arbetsmarknadspolitiska åtgärder som skulle kunna minska strukturarbetslösheten. (3p)

FRÅGA 3

10P

Antag att du studerar en ekonomi som utgångsläget befinner sig i jämvikt på medellång sikt.

- Förklara i ord och med figur vilken effekt var och en av följande händelser har på den aggregerade efterfrågan AD(P). Motivera utförligt utifrån vad som sker på bakomliggande marknader varför den aggregerade efterfrågan påverkas på detta sätt.
 - Centralbanken säljer obligationer till allmänheten (2p)
 - Framtidstron i företagen ökar och därmed investeringsefterfrågan (2p)
 - Världsmarknadspriset på olja faller (2p)
- Förklara vidare hur ekonomin återgår till långsiktig jämvikt efter störning (ii) ovan. Anta att varken politiker eller centralbanken ingriper i processen. (4p)

FRÅGA 4

10P

Svenskar vill kunna använda kontanter i framtiden - även en majoritet bland unga vuxna. Visar en Sifo-undersökning.
Foto: Fredrik Sandberg/TT

Sifo-undersökning: Svenskar vill inte vara kontantfria

Det är inte bara Riksbanken som orras av ett kontantfritt samhälle. Även om allt färre svenskar går omkring med kronor och sedlar i fickorna så vill många fortsatt ha möjligheten.

Martin Mederyd Hårdh/
TT

Sju av tio svenskar vill kunna betala med kontanter även i framtiden, enligt en undersökning som Sifo har gjort på uppdrag av Bankomat, som driver kontantautomater över hela Sverige.

Det är framför allt de äldre som vill det - men också en majoritet bland unga vuxna.

Riksbankschefen Stefan Ingves har uttryckt sin oro för ett samhälle utan kontanter.

I en krisituation kan ansva-

ret för svenskarnas betalningsmedel komma att helt och hållet falla på kommersiella aktörer, skrev han i ett inlägg på DN Debatt i februari - och jämförde betalningsväsendets betydelse med försvarets och domstolsväsendets.

Ingves har flera gånger föreslagit en lagstiftning där banker blir tvungna att ha kontanter.

Värdet på sedlarna och mynten som är i omlopp i Sverige har sjunkit i flera år. 2013 var det genomsnittliga värdet 88 miljarder kronor och flera året var det 57 miljarder.

Inställningen till kontanter skiljer sig mellan storstad och landsbygd i undersökningen. I Värmland, Västmanlands och Kalmar län är andelen kontantförespråkare som högst, medan den är som lägst i Stockholm. ■

I denna artikel beskrivs allmänhetens önskan att hålla kontanter. I artikeln nämns även att Riksbankschef Stefan Ingves föreslagit att banker ska tvingas ha kontantreserver.

- Förklara begreppet den monetära basen (2p)
- Beskriv hur penningmängden är relaterad till den monetära basen. (3p)
- Hur påverkas penningmängden i ekonomin av en ökning av allmänhetens kontantinnehav respektive en ökning bankernas reserver? (5p)

(Hint: använd kreditmultiplikatorn för ditt resonemang - Se formelsamlingen)

Artikel från SvD Näringsliv 23 mars 2018

Antag att efterfrågan i ekonomin ser ut som följande:

$$AD = C + I + G + X - IM$$

Där de endogent bestämda utgifterna kan beskrivas med följande samband

Utgift	
Konsumtion	$C = 18 + 0,8Y_d$
Skatt	$T = tY$
Hushållens disponibla inkomst	$Y_d = (1 - t)Y$
Marginella konsumtionsbenägenheten	$mpc = 0,8$
Marginella importbenägenheten	$mpm = 0,1$
Import av varor och tjänster	$IM = 606 + 0,1Y$

Antag att de exogent bestämda variablerna har följande värden

Exogent bestämd utgift	Nivå
Investeringar	$I = 225$
Offentlig konsumtion och investering	$G = 585$
Export av varor och tjänster	$X = 708$
Skattesats	$t = 0,4$

- Räkna ut jämviktsnationalinkomsten i denna ekonomi. (3p)
- Räkna ut statens budgetsaldo och bytesbalansens saldo vid jämviktsnationalinkomsten (2p)
- Anta att beslutsfattarna i denna ekonomi ökar de offentliga utgifterna med 10 procent. Hur mycket ökar nationalinkomsten till följd av detta beslut? (3p)
- Hur påverkas statens budgetsaldo och bytesbalansen av ökningen i de offentliga utgifterna? (2p)

FORMELSAMLING

MULTIPLIKATORER

Utgiftsmultiplikatorn:
$$\frac{1}{(1-(mpc(1-t)-mpm))} = \frac{1}{1-mpc+(mpc \cdot t)+mpm}$$

Transfereringsmultiplikatorn
$$\frac{mpm}{(1-(mpc(1-t)-mpm))} = \frac{mpm}{1-mpc+(mpc \cdot t)+mpm}$$

Skattemultiplikatorn
$$-\frac{mpm}{(1-(mpc(1-t)-mpm))} = \frac{mpm}{1-mpc+(mpc \cdot t)+mpm}$$

Kreditmultiplikatorn
$$\theta = \frac{(c+1)}{(r+c)}$$